Маціеўскі, М. Кветкі на граніце / М. Маціеўскі // Чырвоны прамень (Чашніцкі раён). — 1990. — 24 красавіка. — С. 2 — 3.

КВЕТКІ НА ГРАНІЦЕ

Вячаслаў Краўцоў пражыў вельмі мала. Толькі дваццаць гадоў адпусціў яму лёс. Але цану жыццю ён зведаць паспеў – там, у Афганістане.

Рос Вячаслаў нічым асабліва не вызначаўся сярод сваіх равеснікаў. Гэтак жа, як і ўсе, любіў пагуляць у футбол, ірвануць раніцай з вудай на возера... У яго было шмат сяброў. Равеснікі цанілі ў ім дабрыню, сумленнасць і смеласць, якая праяўлялася з дзяцінства. Яны расказвалі мне аб гэтым. І я зараз, перачытваючы пісьмы Вячаслава з Афганістана родным і сябрам, разумею, як усе яны правы. Чулыя, уважлівыя радкі, клопат і цеплыня ў кожным слове. Іх мог пісаць толькі добры чалавек, якім ён і быў...

Пасля школы Вячаслаў закончыў Новалукомльскае СПТВ-83, працаваў у будаўнічым упраўленні ДРЭС. А потым – пазвалі на службу ў рады Савецкай арміі.

– Калі даведалася, што Слава мой трапіць у Афганістан, – гаворыць маці Вячаслава Любоў Мікалаеўна, – вельмі перажывала: там жа вайна, а які салдат з васемнаццацігадовага хлопца? Незадоўга да смерці прысніўся ён мне. Нібыта дадому вярнуўся. Хто ж тады ведаў, што і сапраўды вернецца мой сыночак, ды толькі... у труне. А я не веру...

– Вось тут усё, што засталося аб яго памяці, – ціха гаворыць яна і асцярожна, нібы баючыся штосьці разбіць, дастае ўсё пра Вячаслава. На стол кладуцца дакументы, ордэнская кніжка, узнагароды, пісьмы. Іх шмат. У кожным лісце можна знайсці такія словы: «Мама, у мяне ўсё выдатна. Не хвалюйцеся...».

Першае баявое хрышчэнне Вячаслаў разам з баявымі сябрамі атрымаў неўзабаве пасля прыбыцця ў Афганістан. Атакавалі невялікі кішлак, у якім гаспадарылі душманы. Бачна, ведаючы аб нашым наступленні, банда ўмацавалася на дарозе, якая вяла ў населены пункт. Варожы кулямёт не змаўкаў ні на мінуту. Давялося залегчы. Вячаслаў выбраў на распаленых каменях зручнае месца, з усёй сілай узяўся за аўтамат як быццам зліўся з ім. Ён не памятаў, колькі часу працягвалася гэта дуэль. Час раптам спыніўся. І толькі, калі душманскі кулямёт замаўчаў, камандзір падняў байцоў у атаку. Цяжкае дыханне бягучых сяброў, глухі топат салдацкіх ботаў, шуршанне камянёў, страляніна, частыя ўдары сэрца і труслівa бягучыя «духі» – вось ураджанні салдата ад першай баявой атакі.

Атака, бой, раненні... смерць. Як балюча горка пісаць пра гэта, а калі ўяўляеш падаючых на зямлю бязвусых хлопцаў. Чамусьці раптам прыпомнілася вершаваныя радкі пра іх, воінаў-афганцаў:

Вам маладзік свяціў
злачынна
У мораку чужых нябёс.
Як і ў байцоў вайны
Айчыннай
У вас такі ж нялёгкі лёс.
Хай ад малітваў і замоў

Хутчэй загойваецца рана
Не ўсім ад гор
Афганістана
Вярнуцца выпала дамоў...
Аж дзесяць год у сэрцы
з болем
Не толькі воляю сваёй
Ішлі на подзвіг ратным
полем
Вы на віду планеты ўсёй.

– Я не веру, што яго няма, – зноў і зноў паўтарае Любоў Мікалаеўна.

Сэрца маці… Яно адчувае кожны крок свайго сына ці дачкі на адлегласці. Прадчувае небяспеку і імкнецца адвесці яе. Але што зробіш, калі твой сын гэтак далёка, і дапамагчы ты можаш толькі пісьмамі: шчырымі і пяшчотнымі, але яны не могуць перапыніць варожую кулю.

– Каб яна згінула, вайна праклятая! – голас жанчыны зрываецца, пераходзячы на ціхі плач. А мой позірк затрымліваецца на дзвюх баявых узнагародах Вячаслава Краўцова: на ордэне Чырвонай Зоркі і медалі «Воіну-інтэрнацыяналісту ад удзячнага афганскага народа». Ён быў мужным воінам, наш зямляк новалукамчанін Слава Краўцоў.

Шмат разоў хадзіў Слава на баявыя заданні. І ні разу не струсіў, не змаладушнічаў – паступаў так, як таго патрабавала абстаноўка. Толькі вось аднойчы не вярнуўся з няроўнага бою з ненавіснымі «духамі».

Вясной 1984 года ў Новалукомль прыйшло пісьмо ад тых, хто служыў побач з воінам-інтэрнацыяналістам Вячаславам Краўцовым. Вось радкі з яго: «Вячаслаў быў мужным воінам, да канца выканаўшым свой абавязак....

Саслужыўцы заўсёды бачылі ў ім надзейнага сябра і вернага таварыша, гатовага заўсёды, у любой абстаноўцы прыйсці на дапамогу. Вячаславу былі ўласцівыя высокія маральна-палітычныя якасці.

Загінуў 6 красавіка 1984 года. Пры выкананні баявога задання праявіў мужнасць і адвагу, але варожая куля абарвала яго жыццё».

На могілках, што размясціліся ў маўклівым сасонніку, непадалёк ад вёскі Старыя Лаўкі, адразу можна заўважыць магілу воіна-інтэрнацыяналіста. Па прыгожаму строгаму помніку, па жывых кветках на пастаменце. Шостага красавіка кожны раз прыходзяць сюды тыя, хто ведаў і любіў гэтага простага, мужнага хлопца.

СПЫНІСЯ, прахожы, спыніся. Схілі нізка галаву, памаўчы. Тут не трэба ніякіх слоў. Толькі сціскаецца сэрца, горкі камяк падкочваецца да горла... Ён жа быў такім маладым.

Мікола МАЦІЕЎСКІ